

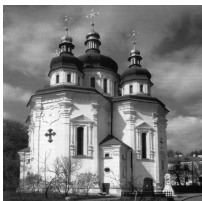

Т. С. Кілессо-Контан

Видубицький Свято-Михайлівський чоловічий монастир

ВИДУБИЦЬКИЙ СВЯТО-МИХАЙЛІВСЬКИЙ ЧОЛОВІЧИЙ МОНАСТИР Розташ. на Пд. від Києво-Печер. лаври в гірському урочищі Видубичі. За переказом, раніше тут був Звіринец. печер. монастир. Засн. Видубиц. монастиря – син Ярослава Мудрого Київ. князь Всеволод (1070 споруджено храм на честь архістратиґа Михаїла). Певний час монастир називався Всеволодів. Спустошений набігом татар 1240. Відновлення монастиря здійснювалося 1632–47 під керівництвом Київ. митрополита Петра Могили. Наприкінці 20-х рр. 20 ст. монастир було закрито більшов. владою. У рад. часи в монастирі було розміщено Інститут археології АНУ. 1992 діяльність монастиря відновлено. 1996 КМ України повернув монастир УПЦ КП. 1-й муров. храм на тер. – Михайлів. собор (1070– 88; 1096 спалений половцями). 1199–1200 П. Милонег (придвор. арх. князя Рюрика Ростиславича) спорудив підпірну стіну для захисту Михайлів. собору від підмиву водами Дніпра. У 16 ст. обвалилася його сх. частина (відбудовано 1766–69, арх. М. Юрасов). Архіт. ансамбль монастиря формувався наприкінці 17 – на поч. 18 ст. У стилі укр. бароко споруджено Георгіїв. собор і Спаську трапезну церкву (1696–1701). У 1723–33 на замовлення Д. Апостола побудовано вежеподібну дзвіницю (надбудова 4-го ярусу – арх. А. Меленського, 1829– 33) із надбрам. Даниїлів. церквою. 1770 зведено Будинок ігумена (арх. – М. Юрасов, П. Попов), Брат. корпус (1845–51, арх. П. Спарро, перебудова 1901). У 1936 різьблені барокові іконостаси Михайлів. і Георгіїв. соборів порубано й спалено. 1962– 82 усі споруди відреставровано (арх. Р. Бикова). Відновлено дерев. альтанку над криницею 1978 (арх. П. Юрченко). 1998 над входом до Михайлів. собору в арковій ніші виконано мозаїчну ікону – «Чудо св. Михаїла» (автори – Р. Криченко і Б. Лобановський). Видубиц. монастир – один із центрів літописання: його ігумен Сильвестр 1116 створив одну з редакцій «Повісті минулих літ», тут писався «Київський літопис». На тер. монастиря поховано Б. та В. Ханенків, К. Ушинського, М. Лелявського та ін. Намісник монастиря – ігумен Севастіан (від 1993).

Фотоілюстрації

Рекомендована література

1. Кілессо Т. Видубицький монастир. К., 1999.

Бібліографічний опис:

Видубицький Свято-Михайлівський чоловічий монастир / Т. С. Кілессо-Контан // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2005. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-33959>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).